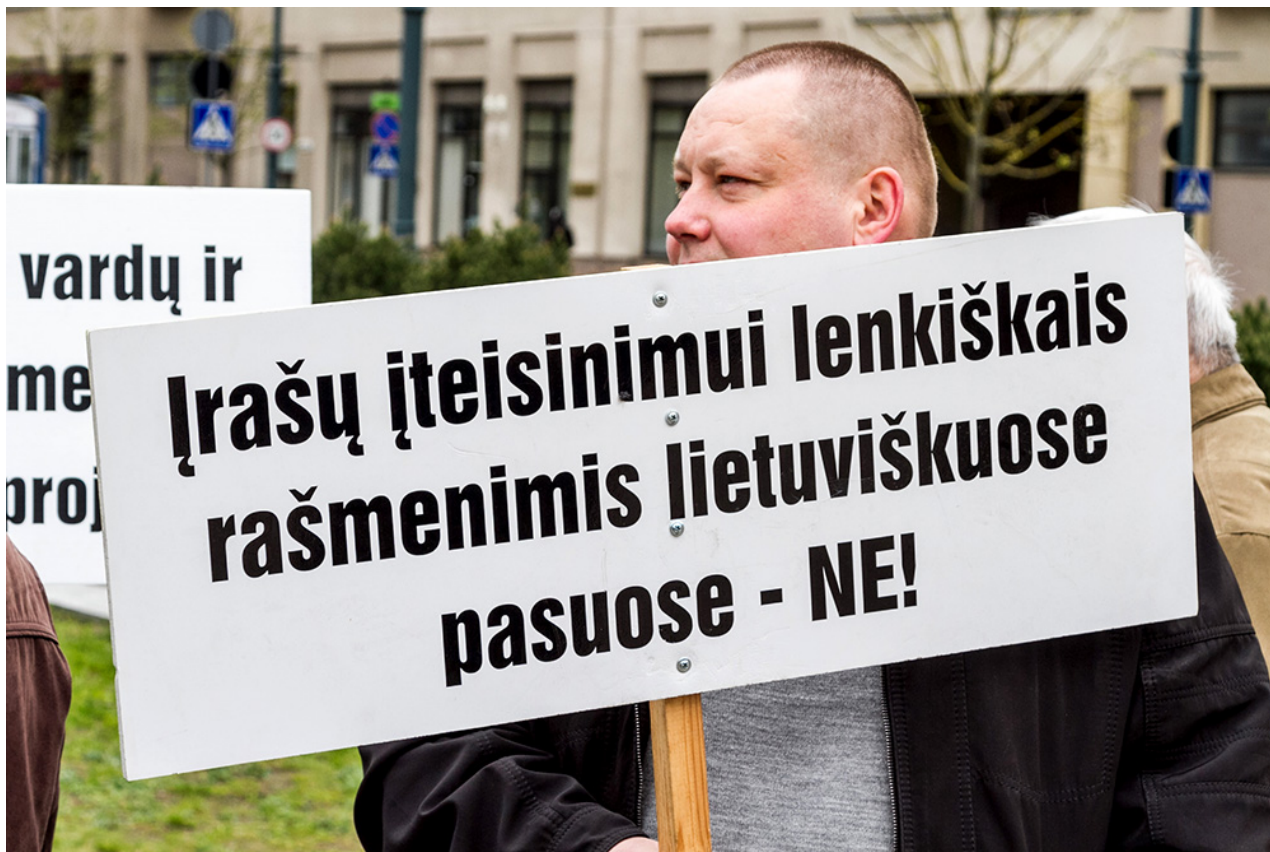

Sąd Konstytucyjny oceni, czy nielitewskie litery w paszportach są zgodne z konstytucją

kurierwilenski.lt/2023/06/22/sad-konstytucyjny-oceni-czy-nielitewskie-litery-w-paszportach-sa-zgodne-z-konstytucja/

June 22, 2023

Czytaj również...

„Czerwony Sztandar” miał być przede wszystkim narzędziem wpływu na masy.

Balcewicz o „Kurierze”: Nie mamy czego się wstydzić ani czego żałować

Co „Kurier” zrobił i co robić będzie. Rozmowa z wydawcą Zygmuntem Klonowskim

Posłowie zwrócili się do SK w sprawie Ustawy o zapisie imienia i nazwiska osoby w dokumentach, która zezwala na zapisywanie imion i nazwisk w dokumentach w języku innym niż język państwowy. Sprawa zostanie rozpatrzona przez SK w trybie pisemnym.

— Prawo do pisowni imienia i nazwiska w oryginale jest prawem każdego obywatela. To dziedzictwo rodzinne, które otrzymuje każdy człowiek. Podkreśla ono narodowość każdej osoby. W moim przekonaniu, niedopuszczalne by było, gdyby w jakimś europejskim kraju Litwini nie mogli zapisać swego nazwiska dla swych dzieci w formie takiej, jaką posiadają.

Myślę, że Litwa również musiałaby przestrzegać norm i pozwolić na zapisanie nazwiska w oryginale — ocenia posłanka na Sejm Rita Tamašunienė z Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin.

Ustawa o pisowni nazwisk nielitewskich w dokumentach weszła w życie 1 maja ub. r. Jej przyjęcia litewscy Polacy domagali się prawie 30 lat. Latami była ona przedmiotem sporów polityków, argumentem zaś przeciwko jej przyjęciu była opinia, że nielitewska forma zapisu nazwisk zagraża zachowaniu języka litewskiego. Prawa do poprawnego zapisu nazwiska obywatele dochodzili często na sali sądowej. Znowelizowana Ustawa o zapisie imienia i nazwiska osoby w dokumentach legitymizowała nielitewskie litery W, Q, X w dokumentach, choć nie stworzyła możliwości zapisywania nazwisk osobowych z użyciem znaków diakrytycznych. Pojawiła się też możliwość zapisywania dwuznaków w imionach i nazwiskach, jak „sz” czy „cz”, jak również liter podwojonych, dzięki czemu „Ana” w litewskim dokumencie mogła przywrócić zapis „Anna”.

Czytaj więcej: [Pisownia nazwiska ze znakiem diakrytycznym jest możliwa? EFHR dowodzi, że tak i zaprasza do inicjatywy.](#)

„Prawo do pisowni imienia i nazwiska w oryginale jest prawem każdego obywatela” — podkreśla Rita Tamašunienė

| Fot. Marian Paluszkiewicz

Zalecenia VLKK — rekomendacyjne

Do SK w sprawie pisowni nielitewskich nazwisk w dokumentach osobowych wystąpiło 30 posłów, głównie — opozycjni „chłopi”. Odwołując się do wcześniejszych stwierdzeń SK, posłowie argumentowali, że choć sąd wcale nie zabronił zapisywania nazwisk w

dokumentach znakami nielitewskimi, to przy zmianie pisowni nazwisk należy zwrócić się do Państwowej Komisji Języka Litewskiego (Valstybinė lietuvių kalbos komisija — VLKK), a przyjęty przez nią oficjalny wniosek „jest wiążący dla wszystkich instytucji władzy”.

Zdaniem posłów, przyjmując poprawki do Ustawy o zapisie imienia i nazwiska osoby w dokumentach, parlament zignorował wniosek przedstawiony przez VLKK i ustanowił sporną regulację prawną, naruszając tym samym m.in. art. 14 Konstytucji o statusie państwowego języka litewskiego.

— Sąd Konstytucyjny już dużo wcześniej wypowiedział się w tej sprawie, że zalecenia Państwowej Komisji Języka Litewskiego nie są obowiązkowe — mają one charakter rekomendacyjny. Myślę, że Sąd Konstytucyjny już nie zmieni swej decyzji, ponieważ już wnioskował na ten temat — komentuje Rita Tamašunienė.

W 2021 r. VLKK przedłożyła sejmowej komisji prawa i praworządności wniosek o zapisywanie literami łacińskimi wyłącznie nazwisk małżonków i dzieci cudzoziemców oraz cudzoziemców, którzy nabywają obywatelstwo litewskie zgodnie z dokumentem wydanym przez inne państwo.

Komisja nie poparła możliwości przepisywania nazwisk obywateli litewskich alfabetem łacińskim, jeżeli nazwisko jego rodziców lub jednego z rodziców jest wpisane w źródle dokumentu znakami nielitewskimi, a także jeżeli rodzice, dziadkowie, przodkowie mieli lub mają obywatelstwo innego państwa, a imię i nazwisko są wpisane w źródle dokumentu znakami nielitewskimi.

Nielitewska literka „W” w dokumentach miała zagrażać zachowaniu języka litewskiego
| Fot. Marian Paluszkiwicz

Fragmentaryczna nowelizacja

Dzięki nowelizacji Ustawy o zapisie imienia i nazwiska osoby w dokumentach niektórzy litewscy Polacy zmienili już pisownię imienia i nazwiska. Jak poinformowała nasz dziennik Jolanta Kuzmienė, kierowniczka działu metrykacji cywilnej Samorządu m. Wilna, za okres, w którym obowiązują nowe regulacje prawne, czyli od 1 maja 2022 r., do urzędu wpłynęło 250 wniosków o zmianę nazwiska z użyciem dozwolonych liter. Z kolei w Urzędzie Stanu Cywilnego Samorządu Rejonu Solecznickiego złożono ogółem 9 podań z prośbą o zmianę pisowni nazwiska z litewskiego na polskie.

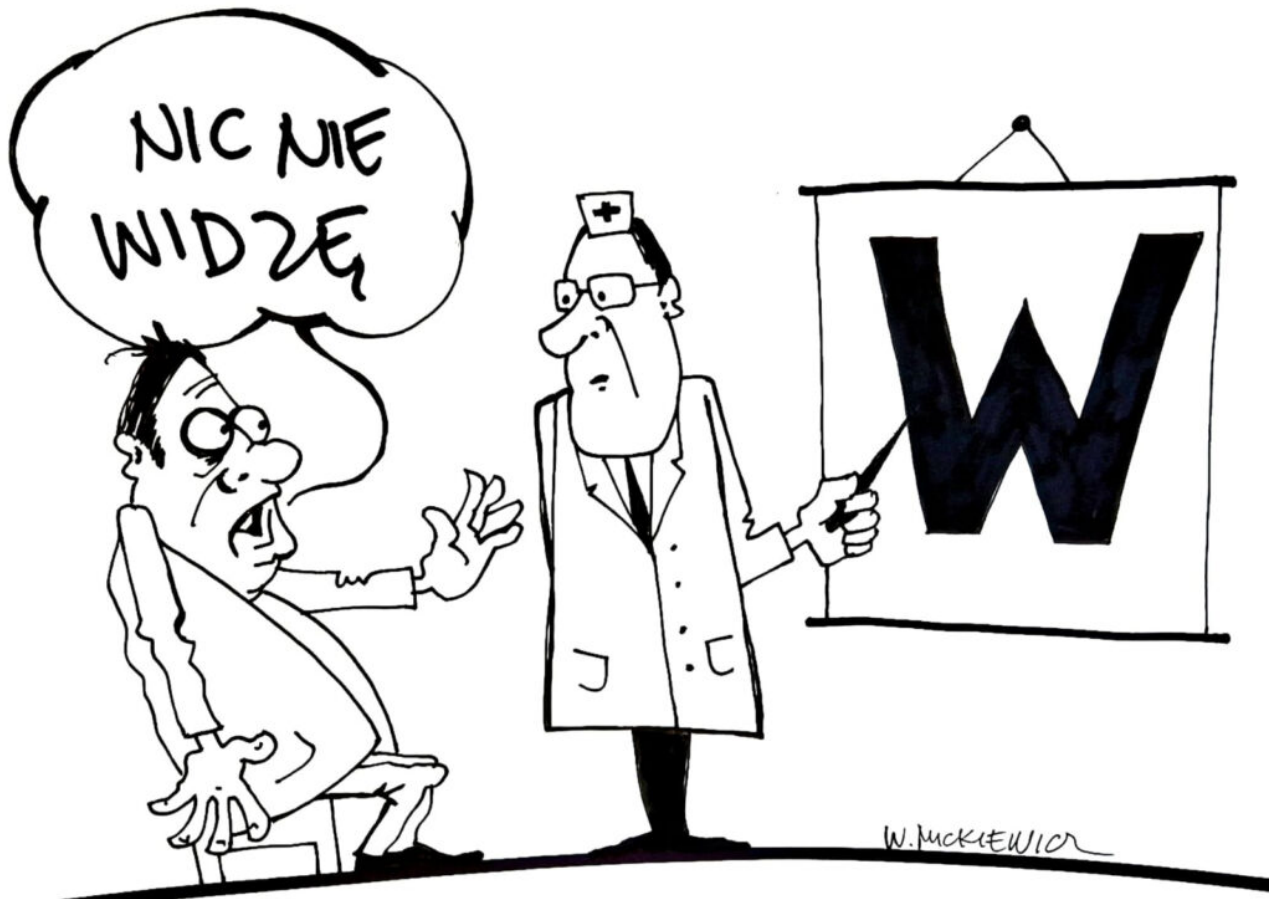
Część miejscowych Polaków twierdzi, że nowelizacja ustawy ich nie satysfakcjonuje, ponieważ nadal nie pozwala na zapis nazwisk w ich oryginalnej formie, ze względu na niemożność użycia znaków diakrytycznych. SK również otrzymał skargę w tej sprawie.

— Obecna ustawa nie zadowala niektórych obywateli z nielitewskimi nazwiskami, zwłaszcza tych, którzy mają w nazwisku litery ze znakami diakrytycznymi. Nie może być tak, że prawo obejmuje wyłącznie jakąś grupę obywateli i tworzy podziały między nimi, to nie jest logiczne. Obecnie tylko część obywateli może skorzystać z przysługującego im prawa do zmiany pisowni nazwiska. Bardziej nacjonalistycznie nastawieni posłowie uważają, że i tak to już jest bardzo dużo, ponieważ oryginalne zapisywanie nazwisk w paszportach rzekomo zagraża językowi litewskiemu. Pragną oni, by SK rozważył, czy nie są one sprzeczne z Konstytucją RL. W moim przekonaniu konstytucja zapewnia równe prawa obywatelom poprzez zapis, że mniejszości narodowe w naszym kraju są szanowane i mogą pielęgnować swój ojczysty język, kulturę i religię, co obejmuje również pisownię nazwisk — podkreśla Rita Tamašunienė.

Jak poinformowała Rita Tamašunienė, we czwartek, 22 czerwca, zostanie jeszcze raz przedstawiony poprawiony projekt ustawy, w którym zaproponuje się legalizację znaków diakrytycznych w nazwiskach osobowych.

WIĘCEJ NIŻEJ | Reklama na podst. ust. użytkownika.; Dzięki reklamie czytasz nas za darmo

Czytaj więcej: [Mickevičius Mickiewiczem. Prezydent Nausėda podpisał Ustawę o pisowni nazwisk](#)

| Rys. Władysław Mickiewicz

WILNO

Reklama na podst. ust. użytkownika.; Dzięki reklamie czytasz nas za darmo